

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

ЖЕНЬЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издаватель Любомиръ Н. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази на табаку Вторникъ и Петкомъ. Цѣна му је за три мѣсцеа
5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5, крайц. за трипутъ.

№ 14.

Рукописи Проте Ненадовића.

(продужено)

У то време (1793. год.) био је парохъ старый мой учитель попа Станое и попъ Никола изъ Кршне главе, оба стари и не велике науке, но што се тиче крстити и вѣнчати и друге обреде црквене, то су добро знали и мене у томе поучавали. После смрти попа Станаја отацъ мой запопи брата нѣговога Пантелејона, кои је учјо мало у монастиру Студеници, и попа Мату, кои је учјо кодъ Светогорца путуюћи. Садъ се мени врло необично учини, како народъ у цркви стои измешато, нитъ се зна, ко је старији ко је млађи, нитъ зна, где стои мушко ни женско. И то кадъ дођу къ цркви о Богојавленју, задушницама, Благовѣштенију, Воскресењу, Петрову-дне и свега да рекнемъ 10 пута или мало нешто више на годину, а оно како клепало удари, онда грне савъ народъ у цркву и хоће на вратима да се подави, и ко пре ће, жена или човекъ, тай напредъ и стои. Ту су измѣшате жене, люди, дѣца и дѣвойке, и у цркви дигне се разговоръ и ништа се нечује шта свештеникъ изъ олтара чита. Тешко ми је до Бога било, јербо самъ видјо по Срему, како се чиновно по црквама стои, и жене башка а люди башка. То је исто и мой отацъ видјо, и гдѣкоја нашъ комшија, кои су намъ много помогали, кадъ смо редъ уводили доказуюћи народу. Почнемо се старати најпре кметове и кућне старешине на пољу учити и казивати, како је болъ и за душу полезніје, но свакиј кодъ своје куће да каже: ко гдје пође цркви, било женско било мушко, да слуша попове, и како и где попови заповеде, онде и онако свакиј да стои. Мы млађи попови уредимо и како клепало удари, и народъ у цркву поврви, а мы по јданъ станемо на вратима и люде пропуштамо редомъ, старје напредъ, а жене враћамо да иду на друга западна врата у препрату свою. Кадъ веће сви ћу и люди стану и намѣсте се, а жене у препрати и опетъ почну се разговарати: шта је ово, какавъ је ово новији обичај, те намъ ни у цркву као досадъ недаду нови попови улазити, кажемо мы да ћуте, и кажемо имъ, да су они сви садъ у цркви као на небу, а предъ олтаромъ као предъ самимъ Богомъ, но да стоје, ћуте

и слушају шта свештеници у олтару читају и проче. — Они истина ћути на мало, но опетъ, особито жене, почну разговоръ и вреву; онда обично мой отацъ кадъ је у цркви, опомене народъ и запрети да ћути. Да видите део, да је попа ћељији данъ говорио неби тако ћуткао, као могъ отца неколико рѣчји. Сви ћути, као да во-домъ свакогъ залішћи. Зато велимъ, нема цркве ни уредбе безъ мирске власти, а ни мирске безъ духовне, треба једна другу да подкрепљава, ако су раде да обе власти постојане буду. Ако ли једна надъ другомъ неко преимућство тражи, то су обе кодъ простогъ народа слабе, и или касно или скоро обе пропале.

Такођеръ дотерали смо је у редъ да съ великимъ молчанијемъ иду на целиванје, найпре стари люди, а после жене по томъ дѣвойке, и све по двоје предъ икономъ у јданъ редъ по двапутъ се прекрсте, на десну страну олтара пакъ леву целивају. Јошъ и то смо уредили и свакиј свештеникъ своју нурју попише женско и мушко до седамъ година у тевтеръ. И заповѣдимо старешинама (кућевнимъ), да свако мора довести на исповѣсть, а старешина мора найпосле остати. Она два стара (свештеника) исповѣдају старе люде, а нась тројица млада учијо децу како се вала крстити, Богу се молити, и отца и майку у руку любити и почитовати, и проче; и кое годъ дете представе на исповѣсть поредъ нѣговога имениа у тевтеру забалежимо крстићъ.

И то могу слободно казати, да у нашој нурји, сва села, која цркви у Бранковину иду, нико на какавъ другиј судъ ніје ишао, нити с кавге было; све то мы поравнамо и помиримо, увѣравајући добре о царству небесномъ, а страшне зле мукомъ вѣчномъ. Насть је было у селима која су бранковичкай цркви долазила, петъ попова, но ни смо дѣлили, него наши нурји одъ насть петъ кога првогъ нађу, зову га те чита молитву или крсти и проче; и свакиј попа неће рећи: ніје то моя нурја, нећу да те вѣчамъ, или молитву читамъ — него свакиј сврши за што се позове, па што заслужи, даде ономе чіја је нурја. Мы смо сви свештеници као браћа живили, а народъ насть је као апостоле почитовао и слушао; тако да су и одъ околни нурји люди долазили и гледали, и цркви ми-

достин њ како у монастире давали, а свештеници други од ње на љашај примали.

Сад је опет да вам приповедам из љитја моје отца. Михаљвић натури ћуприја на Саву, топове превуче и на Забрежју шанац начини. Изаше заповјест, да све нахије од љедвједника и Мораве, кое су се с љубима завадиле, свое фамилије у ћесарјо преселе. (Чете око Београда предводио је Радич Петровић, који је после с љемцима на Французе као капетан војевао и Немешаг ъ добио, а уз Карађорђеву рату све то остало и нама у помоћ дошао). У то време дође мајор Лукић у Валјво, и на Кличевцу шанац начини, скупе ствари, (како ми је отац казивао 1800 момака) који су живи кнезовати, а кад баш хоћете за кнеза Јоку из љубима чуvalи и с љубима око планина тукали се. Међу љутима Михаљвић с ље војском оде у Јадовину и запоји се у Валјву: Одиде Алекса да ти нешто кажем. Он је се одвиде, те мой отац одведе све оне четнике у Јадовину, и буде од ље сад под ље вашом кнезином. — И тако Подтамо је у фрајкорскји мундир обуку, свое оружје оставе горци буду задовољни. Док је 1792. г. чуемо и у Срему, а шоће узму, па се по том опет врате на Кличевцу где се сада познае место онога шанаца. Ту је било официра из љема све самы Срба: мајор Лукић, капетан Клоновић и капетан Бежано-вић; а из ље валјвске нахије био је мой отац Алекса Општолић и мало га преко ребара рани, и кошуља на брлайтнант; Петар Ракарац, Лазар Илић, Малый и љему запали. Турчин, који је веће спремна конја држао Јако, и Милицав Милошевић лјтнанти; поп Ђука побегне у Босну, а мой отац остане да по кнезини и да био је Фендрик и љока Мићановић стражмештер. Ту је суди и уређује. Он је видје у оној ратној доби саму гледају како мой отац, да бы и другима людма о по Срему и Банату, како су села на кумпанје подељена, милије екзерције, скине официрскји мундир па стане у јоште како се вратио из ље Карловца, одма је наредио код сваке цркве по једнога главнога кмета над ље опим ѕелима, коя годе оной цркви иду, а свакој цркви испло је по 8 и по 10 села, и тако тај кметови, звали су се срезним кметовима. Шта је год ће и имао заповједати славо је свога буљобашу и пандуре кмету, а кмет је опет кнезовску наредбу селяцима казивао, и тако је себи труђ одлакшавао. Он је непрестано по кнезини одао и кога кметови и селяци обтуже, и да је крив види, казније је онде у селу где је погрешјо. А за врло велике кризије морао је слати у апс љеселиму и кадији (у Валјву).

Немци поузимаше градове као Шабац, Београд, Сmederevo и туконе Соко, куће попалише али град је немогаше узети. Кад је су Немци Београд тукали, онда је мой отац Алекса са 700 момака између Панчева и Београда у некаквим ритовима 15 дана чувао ћесарову војску, а кад се Београд преда опет се, к ље Валјву повратио. — — —

Кад веће Немци с ље Турчином учине мир и у Србији што су били освоили све поврате Турком, и ћесарева војска оде натраг (око 1794. год., а фрајкорци оду свакиј својој кући, будући је од ље султана амнестија читана, онда сви Србјански официри скупе се код Михаљвића у сремским Карловцима, где је он љемцима морао рачун да давати за ратне трошкове. Михаљвић понуди све официре да остану у царевој служби и да ќе свакиј своју плату уживати. — — —

Мой отац нехтене остати, него се врати кући у Бранковину, а за љим Лазар Илић из Јабуче, и Петар из Ракара, а они други остану те су сви ишли на Французе војевати, као малый Јако, Милицав Милошевић лјтнант (који је остао жив од ље Француза, и опет преће нама у помоћ и погибе на Мишару 1806. г.) и љука Фендрик, љока Мићановић стражмештер и многи други. Мой отац добије пензију и врати се кући. Кад је он дође кући а то нахија остало без старешине и без суда. Паша дошао, примје Београд по трактату са мало Турака. Како су Немци отишли, а Турци још је све судове непоставили, то мой отац почне судити као

кнез ље или обрлайтнант, и свуд је по нахији одјо, и народ је му се добро повиновао. Тако постоје године дана поставе Турци све судове по касабама, и тако у Валјву је био Муселим и кадија а он је у нахији кнез ље као и пре љемачког рата. Никола Грбовић преко Колубаре био је Лишки кнез; а Подгорци, који је кнез је умро, дођу молити моје отац да с љедни Подгорје са својом кнезином и да обадве кнезине држи, или да им је он је даде каквога из ље све кнезине кнеза. Он је, премда је оне године судио и тамо, нје се хтео приватити за сву кнезину, но рекне им је, да они између себе кнеза изберу, а они рекну: а ты нам дай за сад је барем Јоку из ље Рабаса да нам је кнезује. Он је им је каже: да је то мучна ствар једном је човеку из ље друге кнезине у туђој кнезетнице, (како ми је отац казивао 1800 момака) који су живи кнезовати, а кад баш хоћете за кнеза Јоку из ље шанаца чуvalи и с љубима око планина тукали се. Међу љутима Михаљвић с ље војском оде у Јадовину и запоји се у Валјву: Одиде Алекса да ти нешто кажем. Он је се опали као познанику прикучи, а Турчин изпод скута опали вић; а из ље валјвске нахије био је мой отац Алекса Општолић и мало га преко ребара рани, и кошуља на брлайтнант; Петар Ракарац, Лазар Илић, Малый и љему запали. Турчин, који је веће спремна конја држао Јако, и Милицав Милошевић лјтнанти; поп Ђука побегне у Босну, а мой отац остане да по кнезини и да био је Фендрик и љока Мићановић стражмештер. Ту је суди и уређује. Он је видје у оној ратној доби саму гледају како мой отац, да бы и другима людма о по Срему и Банату, како су села на кумпанје подељена, милије екзерције, скине официрскји мундир па стане у јоште како се вратио из ље Карловца, одма је наредио код сваке цркве по једнога главнога кмета над ље опим ѕелима, коя годе оной цркви иду, а свакој цркви испло је по 8 и по 10 села, и тако тај кметови, звали су се срезним кметовима. Шта је год ће и имао заповједати славо је свога буљобашу и пандуре кмету, а кмет је опет кнезовску наредбу селяцима казивао, и тако је себи труђ одлакшавао. Он је непрестано по кнезини одао и кога кметови и селяци обтуже, и да је крив види, казније је онде у селу где је погрешјо. А за врло велике кризије морао је слати у апс љеселиму и кадији (у Валјву).

Будући да је обичај био да и Муселим и кадија под ље аренду закуплюју сва ље места за судење, тако је Асан-ага брат је Осман-паше из љема Сребрнице закупио Муселимљу и брат је кадију у Валјву, (то су били обадва стричеви онога добrog Хаци-бега нашег је србског прјатела у последњем Карађорђево време.)

Како су турски сударци имали обичај, да свакога који је найман је крив је Србин, или Турчин, кад је падне у апс, да га глобе, и колико више могу да узму, то је свакда мой отац у таквом случају заступао и одговарао како Србина тако и права Турчина, и глобити нје давао; зато су га поштени и мирни Турци врло уважавали; а особито Срби любили су га као свога отца и поштовали као найвећега од ље Турака заступника. Ерлије како се какав је муселим или кадија покаже као велики глобар, а он је се договори с љеселим Грбовићем и Бирчанином, па покупе и обуку најречитије кметове у најсиромашње халјине, учине скupштину, приглаше и неке поштene житеље Турке, и дођу на мештјему пак је викну на зулум, напишу прошеније, у ком је описану

савъ зулумъ и да га сиротиня неможе више да трпи, но паша да га дигне, или сиротиня хоће да бега у Кауре (у Сремъ). По томъ то прошеније узме мой отаць и однесе везиру, кои га је врло пазио и уважавао, и са собомъ доведе болѣгъ судију. Тако самъ чуо, да су за 12 година (толико су Турци после Немца до Каркхорђа држали) променули осамнаестъ кое неправедни кадіја, кое злы муселима. Тако је слога и подъ Турцима врло помогала. Гди су кнезови у любави ту су и кметови и сиротиня сви у любави и послушави.

Пытате ме, какве су то скупштине за Турака бывале, и како су се смели скупляти? — То ништа не било ново; то је може быти јоште одъ Косова остало, а може быти да су бывале скупштине јоште и за време нашы царева. — Но ове скупштине, кое а памтимъ, овако су бывале: Сва три кнеза, мой отаць Алекса, Никола Грбовић и Бирчанин Илја, заједно по съ неколико кметова дођу у Ваљво, и донесу сваки одъ свое кнезине рачуне на судъ, ако је преко кога кнезине прешао какавъ паша или другиј какавъ Турчинъ, на кога се много на дочекиванъ потрошило, или су какву япю или што друго плаћали, што се мора на сву нахију порезати. У Мешћеми предсједава по неколико стары Турака ага, они тевтере виде, и кадъ признаду да су тевтери упутни, онда кадја потврди своимъ муромъ. Кнезови узму тай тевтеръ расхода и однесу везиру у Београдъ, кои и свою порезу трошковима дода, и бурнтиј напише, по колико на једну оженїну главу долази, и тако једни пута дође на мешћемску главу по сто а кад-кадъ и выше гроша о Матрову-дну и о Ђурђеву-дну. Но треба и то знати да у Ваљевской нахији мешћемски глава не выше было уписаны него само 750. Тако су кнезови после немачкогъ рата казали првомъ везиру, и толико су после свагда држали, а оно кадъ порежу у народу по оженїнимъ главама то дође по 8 или найвыше по 10 гроша, јербо су кнезови главе одъ везира крили, а спаје и други Турци кои су знали нису везиру хтели казивати. Но кнезови кадъ су ишли везиру поради пореза, поведу срезске кметове најболѣ газде, кои обуку се у найсиromашни халине, крозъ капу пропали перчини, крозъ чакшире колена, крозъ опанке прсти пропали, а кадъ дођу тамо предъ везира повичу: Аманъ, аманъ за царево здравље! много в пореза давати, неможемо, ето какви смо ми голи и боси, а мы смо злеудне најболѣ газде у сиротини, ко ће одъ насъ оваковы дати по 100, и по 160 гроша на главу и проче. — Онда везиръ попусти мало одъ порезе. Тако су и сви кнезови одъ свега пашалука радили, и свое кметове доводили и у Београду се састане кад-кадъ по 200 и выше кметова и кнезова у той великой скупштини. И договоре се сви кнезови пакъ и кнезови и кметови сви у гомили предъ пашине сарае. Кнезови уђу кодъ паше, а сиротински кметови у авли, али то быва обично сутраданъ кадъ веће везиръ разреже порезу, пакъ имъ се учини много и кадъ сви чују, и онда иду предъ сарае и вичу, и помажу до Бога се чује, а паша имъ по нешто одобри и уманъ.

НОДГРЪВЦИ.

Руско раскоштво и руско гостопримство у Казану на азијатской границi,

Чимъ за мало времена трајоће лето прође, одма настане тамо права „поворка веселя и опойну силу имающи забава“, коима се благородство са свимъ срдцемъ и душомъ преда. Маскараде, балови, дружчи, ручкови, вечерња и ноћна друштва, сањкања, концерти, и млога друга, све то наизменце иде једно за другимъ. Кадшто се о празницима одъ два сата после подне, па до три и четири сата после поноћи, — дакле четрнаестъ сатиј безъ прекидана, игра! Тако су страстно обитательи Казански за игру заузети, да они, чимъ са свои польски добара у варошь дођу, никакавъ посао за пречиј и важнији ненаоде одъ правленя балова и састављаня друштва, и тако ту свакиј, кои само иоле средства на то има, балове прави и части дае. А ни помислити се несме, да се то ту и за длаку једну манъ светло чини, него по првимъ местама Европе. „Я самъ“ казује отмѣни путникъ једанъ „на таковимъ веселяма био, коя понеке напе найсјајнє балове у Лондону и Паризу помрачавају. Собе су найкрасніе понамештане, богати дуварни свећици съ неброжнимъ воштанимъ свећама засенјавају светлость око себе распостиру, — басамаци су у средъ зиме са мирисавимъ у чбуновима цвећемъ изъ топлица накићени, — госпе одъ дјаманта блистајући се, прекрасно и вкусно обучене, парижкимъ бы салонима првогъ реда на честь служиле, — мложина су служитеља у богатимъ мундиријама на свакомъ излазку понамештаны — све то са скупоценомъ вечеромъ окончавајући, при којој раскоштво ништа нештеди, съ чимъ само годишњи то доба служити може, и при којој найскупоценија вина, изобилую, сачинява правило казанскогъ бала, и то се за цело то време изъ данъ у данъ повторава и домћини се надмећу, кои ће кога у великолѣпју и раскошту да надвиси.

Истый тай путникъ, Енглезъ, у старой той и главной вароши Татарске ненаоди скоро ништа, шта бы покудити могао, до великогъ гостопримства тамошњи житеља, кои се и у два сата после подне уврећени нађу, кадъ имъ ко цело једно тице шолјва врло топлогъ и якогъ чая, попити одрекне. Тамо се човекъ никди несме дати видити, а да одъ дружелюбивогъ и доброжелателногъ Татарина за рукавъ сцепанъ и скоро клечећи молњи небуде, да баръ шестъ до осамъ шолјва чаја попије; онъ има обичай и разсрдити се, ако бы дознао, да је гостъ његовъ кодъ овога или онога шестнаестъ шолјва употребио, познајући, чимъ је онъ то пониженъ заслужио. — Манъ одъ двадесетъ шолјва чаја пити, то се већъ сматра као презрене. Притомъ треба знати, да гостъ, кои двадесетъ шолјва надвлада, или съ великомъ борбомъ по коју одкине, чимъ изъ те куће изиће, таки одъ другога нападнутъ и молњи буде, да се само на неколико минута у кућу његову сврати и двадесетъ шолјва чаја попије. Путникъ је тай више пута морао медицинирати, да се тимъ рђавы послѣдица гостопримства тога опрости.

Свакој мужевљивој таини жена у трагъ јуће.

Една трговачка госпа да на гласъ, да јој треба собна служавка. Девойка једна, којој тай мјо гласъ до у-

ЗАЧИНЦИ.

(Речи старинске мудрости.)

шію дође, представи јој се, и да бы је о врстнимъ качествама своима уверила, позове се на госпоју Л., коя је на другомъ крају вароши живила, да је више времена по-вольномъ ићномъ служавкомъ быти срећу имала. Трговачка госпа чувиши за име ранје заповеднице девойкине одпусти ову, у намери къ предреченой госпоји отићи, да се сама собомъ о истинитости речиј девойкини освездочи. А да башь праву истину кажемо, нје ни ово толико на њу дѣйствовало, да она башь сама собомъ поради известіја тога тамо иде, већ је више на тай коракъ побудило ово обстоятельство: Име госпое те, кое је служавка споменула и на коју се, као што рекосмо, позвала, показивало је, а у самой ствари и била је то башь она женска, о којој је мужъ ићни често говорио, и нје се могао довольно ићне ношње, ићногъ ода, ићногъ држана, ићне лепоте да нафали — онъ ју је тако ако похваливао, да је тай поступакъ ићговъ саревнованъ у жени ићговог подјегао, при свемъ томъ, што је онъ аки немарно казивао, да ју је или гди у штетни или у позоришту комъ видјо. Она се је и тако поодавно већ је око тога трудила, не бы ли гди на дивну ту лепоту написала, али бадава, нје јој никда желе за рукомъ изићи могла. Ништа дакле друго, већ је то башь права судбина била.

Садъ ми се заиста, мисляше она у себи, прилика ова измаћи неће. Девойка каже, да је кодъ ићи служила — подъ видомъ, да самъ се рада о девойки известити, иademъ, па ћу да видимъ извикану ту додому, о којој мой мужъ непрестано санј! — Заповеди да се кончи упрегну и кола дотерао.

По девойкинимъ речма оде она у онай сокакъ и у ону кућу, где је госпоја та обитавала, прјави се и чекаше у предсобију. Докъ је она ту седила и чекала, дође мало једно дете држећи у рукама мало једно изображење, заблена се у њу, па после остави то изображење на столицу једну и отрчи. Чекање се продужи. Седећа госпоја већ је све у себи прогледала: изображења, цвеће, застирке и т. д. па јој дође на памет да толико чеканије изгледа већ је на неучтивост неку. Друга бы неучтивост ту извинила, али трговачка госпа неимаде ништа више да гледа — осимъ малогъ портрета на столици, кое је дете оставило. Истина је то неучтивост — али пустише је толико времена само самџиту да седи — она подигне са столице преокренуто изображење, погледи у ићга, и — — изъ свега грла држне. Шта је видила? Мужа свога, једну пепознату госпу, сасвимъ близу једно до другогъ седеће, а међ ићима још једно треће лице, кое нећемо јаснје да означимо.

На вриску ићиу, коя се далеко распрострла била, отворе се врата једна, и појави се госпоја домаћица.

Позорје, кое се садъ између ићи две, обе младе и лепе, обе у првимъ и найбољимъ заведенијама воспитане, догодило, било је такове живости и жестине, да бы тешко сребрномъ и позлаћеномъ намештају собе оне на честъ служити могле. Одъ речи дођу до песница. Једна другој нје дужна осталла. Чипке изцелане, витиџе и коврицице порушене буду; домаћица остане страшно изгрувана, а трговачка госпа оде съ разбјеномъ главомъ, али однесе са собомъ и добаръ комадъ курюка за знакъ одржане побједе.

1. Нико неможе избећи свою судбу, нарочито ако зарана непримѣти, куда је река ићговогъ живота тени започела, те се како непотруди другиј тај правацъ дати, и тако можда ићнъ чакостанъ ударацъ поне у нечимъ омести.

2. Ко самъ нетражи у својој неволиј помоћи, и својевољно се очаяњију предаје, томе је суђено да пропадне, вити му ико другиј помоћи може. Свака срећа, као нешто съ нама сасвимъ скопчано, мора, у нама самыма свој коренъ имати, пакъ зато и неможе насть нико на силу усрећити, ако мы сами ићму непомогнемо, да свою благородну намеру у нама произведе.

3. Нема веће будалаштине, него се онако у животу управљати, како ће се наши крвни непрјатељи изъ свега срца радовати. Найбољ је кадъ се човекъ тако влада, да му ићгови златвори завидити морају, јеръ то је знакъ, да онъ у чему било напредује.

4. Найвећи је непрјатељ човека очајније. Кадъ је човекъ у очајнију, онда и найвећи златвори ићгови умире се, будући недрже за нужно къ ићговомъ падежу штогодъ принети.

5. Ништа нје неупутнје, него се безмерно печалити за изгубљеннымъ каквымъ благомъ, кое се више никако неможе поврагити.

6. Кome, било люди, било тако-названа судба некако показује, да је остављиње, тай се јоште само на себе обратити и самъ у себе упети мора. Одржили се овако безъ помоћи, то је саму судбу својомъ крепкомъ вольомъ и юнаштвомъ надвладао; пропадне ли, поне је као јунакъ а не као кукавица пао, поне је у найвећој незгоди свое човечје достојанство показао и сачувао.

7. И онай, кој по гдикоима околностима може држати да је изгубљиње, јоште никако неможе знати, шта је Богъ съ ићиме изредити намерјо; јеръ Онъ нередко узвиша и „ниша одъ гноища.“

8. Никадъ неваља савъ свой напредакъ, сву свою срећу са једнимъ јединимъ човекомъ неодлучно скопчавати; будући насть тако једна једна незгода, којима је животъ човечји и сувише изложенъ, у савршено очајније бацити може.

9. Ко негледа самъ собомъ нешто важити, него је тиме задовољање, што ће га пукава светина, било збогъ другогъ, съ киме съ случајно скопчанъ, било збогъ трајавије споляшњије добара у нечимъ уважавати, — тай јоште ишо дошао на мысао, да је човекъ.

10. Ко негледа свою судбу надјачати, или се поне духовно надъ ићоме узвиши, тай никако непринадлежи ни у редъ малы јунака.

11. Кome је Богъ прјатну споляшњость, а къ томе и добро срце дао, тай неће моћи довольно Богу одговарати, ако се пебуде потрудијо, да ове дарове божје што дуже и болъ на свою и свој ближњији срећу употребљавати може.

12. Нема веће среће у несрећи, него кадъ човекъ такове предке или родитељ има, који му у величини духа, који му у доброти за јунакији и узвишијији примѣр служи, и ићга на јунаштво и постојанство у издржавању неволи побуђую.

Саобщтјо

Богој Живковићъ.

ДОМАЋЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б ЈА.

По гласу „Званичны Новина“ бр. 8. постављен је дојакашњији Протоколиста быв. Врховног Суда г. Стеван Радојчић за Архивара Попечитељства Правосуд.

ТУРСКА.

Промена положаја христијанског свештенства. — „Осерваторе Триестино“ доноси нам један берать, коим се саданији патріарх у своме достоинству потврђује, и изъ кога се ясно види, у како се згодномъ положају налази грчка патріаршија у Цариграду. У томъ берату одриче се Порта свакогъ мешана у изборъ патріарха, митрополита и други духовни лица, и дає се цркви право, да може имати непокретногъ имана и да може наслѣдјивати Сви су христијански поданици патріарху тако подчинени, да патріарх у брачнимъ и разводнимъ одноштама не ограничено рѣшава, да може прописати и наложити црквене казни, да може по свомъ произволеню одъ цркве искључавати и црквено-обредно саранђивати одрицати. Исто ово право казненя безъ уменшана државны властіји пристои патріарху и према вышемъ и нижемъ клиру. Овай (сирѣчъ клиръ) неможе се одъ државны властіји безъ предварителногъ знана патріарха подъ затворъ ставити. Найпосле с патріарху и синоду уступљено право петиције (т. ј. да могу предложенја и зактевана чинити).

РУСИЈА.

Једанъ дописатељ пише изъ Калиша подъ 8. Фебр. следуюће: Грађански губернатори краљевства польскогъ дошли су у Варшаву, да учине подворенъ новоме најмѣстнику краљевства. Као што се тамо говори, доћи ће царъ Александеръ II. идућегъ пролећа по свой прилици у Варшаву. — Новонаменованый заповѣдникъ 9-те пѣшачке дивизије, ћенерал-мајоръ Дитрихъ, отишао је изъ Варшаве, и одпутовао је са јоштъ некимъ официрима у Бакчи-Сарай. У Криму трају јоштъ једнако непріјатељства, премда ћенараль Лидерсъ о никаквомъ важномъ догађају или боју нејавља. Но тренутакъ је већ ту, кад ће у Криму лепо време настати, и зато је већ краинъ време, да се примирје закљочи, ако међутимъ какова важна војничка предузетећа не бы предстојела заключеню мира на путу стала. Новопостављенији командантъ јужне војске, ћенерал-лайтнантъ Сухозанетъ, стигао је у Одесу и држао је смотру јада тајноштимъ војскомъ. У Русији нису до сада јоштъ исти прекинута ратна спреманја.

— У Петробургу 30. Јануара. (Грофъ Орловъ и његово посланство). — Данасъ се грофъ Орловъ, ћенерал-ађутантъ његовогъ велич. цара, кренуо одавде на путу у Паризъ. Тыме, што је царъ башъ ће за пуномоћника на конференцијама избрао, све се јаснѣ посведочатри или четири дана. Последњи вечери је у некој

ва искрена жеља царева, да се миръ што пре закљочи, а съ друге стране — као што једанъ дописъ „Най-прайзише цайтунга“ наводи — и његову тврду намјеру, да јавномъ мишљенју Русија нимало непопусти. Грофъ је Орловъ јоштъ съ почетка био противанъ овоме рату са Турскомъ, и кад је царъ Никола, у найвећемъ степену разјаренъ био противъ поступања Туреке, одвраћао је ће одъ сваке војне демонстрације, о којој се нисе могло знати, да ли ће се отуда ратъ породити или не. Али царъ Никола је у оно време савршено убеђенъ о томе, да улазакъ руске војске у подунавска књажевства године 1853. неће повући за собомъ никакве важне и озбиљне послѣдице, као годъ што је то било године 1848-е, кад је се то исто догодило, и кад је никаквомъ заплету и размирици нисе повода дало. Али године 1848-е имале су европске силе много послове, и нису имале кадъ, мыслити и обазрети се на неколико руских полкова у подунавскимъ књажевствама. Сада пакъ стаяле су ствари сасвимъ другаче, и одъ тога се времена много кога догодило, што је расположење западни сила противъ Русије раздражити могло. То је врло добро знао и провидије грофъ Орловъ, и што нико цару Николи нисе у очи казати смео, то је онъ казао, то је онъ га је одвраћао одъ прелаза преко Прута и одъ војничке скупације (заузимања) подунавских књажевства. Онъ збогъ тога истина нисе пао код јада у немилост; јеръ таковији вѣрни и осведоченій пратељ царевъ, као што је грофъ Орловъ, кой је свог живота за јада опасности излагао, кад је побуна овоме пропасћу грозила, неможе лако у немилост пасти; но онъ нисе ни то дознао био, да је заповѣсть за прелазакъ руске војске преко Прута непосредствено изъ кабинета јадскогъ у Бесарабију оправљена и дознао је текъ доцнѣ изъ новина, да је предија војска 5-ога корпуса већ у подунавска књажевства ушла. Онъ истина нисе правији дипломатъ, но онъ је ипакъ најизгодније лице, кое бы свога нысокогъ господара и свое отечество у овомъ тугаљивомъ и позадномъ положењу најдостойније заступати могао, а да ни једномъ ни другомъ нимало непопусти. Онъ може быти одлази на путъ съ тежкимъ срећемъ, јер је његовъ задатакъ врло труданъ. Код јади услуга, кое је онъ своме отечеству до сада учинио, быће ово дѣло, кое је сада на себѣ примје, доиста најважнија његова услуга. Сваки му вели овде: „съ тобомъ Богъ;“ а и я му то одъ свега срца мога велимъ!“

— У Варшави 6. Фебруара. — (Последњи дани књаза Паскјевића). — О последњимъ данима живота књаза Паскјевића доноси нам једанъ „Най-прайзише цайтунгъ“ следуюће: „Последњи време љубовногъ болована било је подобно постепеномъ изумирању, но готово до последњегъ часа свога био је при чистој свести и говорио је лепо и разумитено. Своје љубаре мене је онъ свака три или четири дана. Последњи вечери је у некој

буни и говорио замршено и неразумително; али 21. Јануара у 5 сатиј пред зору дошао је опет къ себи и рекао је, да је сладко спавао, и да га је санъ яко подкрепио, па да се у следству тога могло бодљ осећа. После некогъ времена заискао је руску војничку чорбу, тако названу „Уху,” одъ кое је неколико кашика еркину; после тога јоштъ је мало говорио, но његове су речи бивале све замршене и неразумителне, а мало затимъ је и издањуо. — Кадъ су га парали, нашли су у тѣлу његовомъ два рака одъ необичне величине; а осимъ тога бијају јоштъ два омана, кои су се текъ почели образовати. Дробъ му је био врло повређен и искварен, и лекари су се врло јако чудили како је могао кнезъ у таквомъ стапу тако дugo и живити.

— У Петробургу 4. Фебруара. Његово велич. царје подарјо је за знакъ свога високога благоволења прайскомъ президенту г. Гумбинену одъ Биренъ и саксонскомъ тайномъ савјетнику Кернеру, орденъ св. Ане другога степена. —

Дописатель рускога у Тифлису излазећегъ листа „Кавказъ“ доноси намъ слѣдуюће вѣсти о војсци ћенерала Муравијева:

„Војска руска отишла је текъ онда изъ Карса, кадъ су све планине и равнице у околини Карса биле покријене дубокимъ снегомъ. Но зато опетъ нису се сви полкови повукли у руске провинције. За проматранъ остала је једна бригада 18-те пѣшачке дивизије, а у Ардагану остављено је једно оманъ одјеленје подъ командомъ Јсаула донске артиљерије Кулгачева. У свима санџацима, кои су се Русији покорили, влада миръ; жители су плаћали порезъ, кој имъ је одъ мѣстни старешина наложенъ био, и оддали се заниманијама мира и приватногъ живота. Но пре краткогъ времена био је нарушенъ миръ у санџаку ћелскомъ: Аслан-паша са својимъ братомъ Изет-бегомъ и једној 400 једномышљеника њијови почели су житељи на бују дизати. Кадъ је Јсауль (Јсауль значи козачкиј капетанъ) Кулгачевъ дознао мѣсто, где се та бунтовна чета скupила, заключи онъ, да изненада на њу нападне. Онъ се на ту цѣљ крене съ три сотније козака и четири ракетске машине, подѣли свое одјеленје на две части и нападне на непрјателя съ две стране. Турци нападнути је овако съ обадве стране, нагну бегати, и наше сотније гониле су јих 15 врстїји далеко. 60 Турака буде кое убијено кое ранено, а десеторица буду заробљени, међу коима је био и главни помоћникъ и барјактаръ Аслан-пашинъ, Курд - Шевешъ, кој је казивао, да је и самъ паша који је раненъ. Међу погинувшима бијаше и једанъ сео-

кіј старешина санџака ћелскога. Осимъ тога задобијемо овде до 30 коња. Нашъ губитакъ састоји се у четири ранија козака, и два коња. Овай се бой догодио 1. Јануара. Истога дана крене се Јсауль Кулгачевъ натрагъ у Дадашинъ, почемъ је све раненике покупио, и препоручио неги и надгледању житеља сейнотски. Онъ је прешао са јојимъ одјеленјемъ за 13 сатиј око 100 врстїј и то по дубокомъ снегу и при најячој зими. 2-гдје Јануара, почемъ је у санџаку ћелскомъ савршено миръ повратио, повратио се опетъ натрагъ у Ардаганъ.

— Руска извѣстја ћенерала кнеза Лабанова-Ростовскога изъ ћеницеска јављају, да су тамошња утврђена поради обране вароши и тамошњи ћуприје сасвимъ довр-

шена, и да бы садъ непрјатель наишао на врло јакіј одпоръ, кадъ бы на ћеницескъ напао.

— Изъ Тифлиса јављају, да је једна част карске војске придана у помоћ ћенералу Мухранскомъ у Мингрелији, да бы тако подкрепио свой проматраџији корпусъ. Неколико полкова, кои су при юришено на Карсъ јако страдали, стигло је у Тифлисъ; — ћенералъ Муравијев поставио је за пашалукъ карскиј привремено правительство.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 29. Јануара. Принцъ Еронимъ, стрицъ саданђа цара францускога, примје је данасъ посјту одъ грофа Буола, Кларендана и Кавура, и барона Брунова, Хибнера и Буркнеја, кои су сви членови паризкиј конференција. — Довече ће бити кодъ грофа Валевскога велика дипломатска забава и частъ, на коју су позвани сви у Паризу наодећи се пуномоћници при конференцијама. — Г. Мандерштремъ, новонаменованый пиведскій посланикъ при францускомъ двору, стигао је већ у Паризъ.

У Паризу 8. Фебруара. Овдје се говори, да је долазакъ Али-паше зато закасио, што је пре полазка изъ Цариграда кћеръ своју удао.

— Собе, кое су опредељене за царевога потомка, и у коима је пре принциза Клементина обитавала, леже при земљи, окренуте су къ тилбрїјской авлији и стоје у саузу са собама царице. Џео намѣштaj овыја соба сама царица надгледа и наређује.

— На зактеванъ више трговаца изъ Хавра, одправио је ратнији министеръ једно одјеленје војника у Хавръ, да реченимъ трговцима припомогну истоваривати грдну количину ране и брашна, која је тамо стигла.

ЕНГЛЕСКА.

Главнији командантъ енглеске кримске војске, ћенералъ Кодрингтонъ, послao је ратномъ министерству слѣдуюће извѣстје:

У Севастополю 23. Јануара. — Господине! Маршалъ Пелисје јавио ми је пре неколико дана, да ће се данасъ николић градић у воздухут распренути, и дао ми је доцније на знанје, да ће се у 1 сатиј по подне лагуми подзлати. Съ унутрашњи одећка реданској брежуљка и съ други точкї руски линја, може се свој пристаниште лепо видити и прегледати. Време бијаше красно и ведро. На съверной страни Севастополя могао је човекъ разпознати свакога рускога стражара, свако одјеленје радника и свакога појединога рускога војника, кој се одмарao и сунчао. Кадъ и кадъ падало је по једно непрјатељско ћуле или кумбара у варошь, иначе ништа друго ће прецидало мртву тишину и управо рећи пустошь. На нашој (т. је јужной) страни Севастополя бацали смо погледъ нашъ на велике порушене касарне, на унутрашњији заливъ кодъ развалњији бродница, на остатке павлове тврдинје, и на далеко разгранато пристаниште съ леве стране, где стое порушене и окрнєне куће праве вароши Севастополя. Тамо се осимъ тога налазила и она позната дугачка линја кодъ шиластога свода, казамате у унутрашњости Николинога градића, кој је имао съ морске

стране двогубый редъ прсобрана. Николинъ градићъ сто-
јо є на јномъ у пристаниште увлачећемъ се земљузу, а на съверной страни лежи у таквомъ истомъ положеню
градићъ Константиновъ.

Ово великолѣпно и страшито позорје бијаше врло
занимљиво, јер се тиме хтено дати нови очевидни доказъ силе и ратногъ успѣха, и будући се више одъ 106.000
фунти барута у разнимъ лагумима налазило. У опредѣ-
леній сатије се гутаје и приње облакъ дима на левой
страни градића; мало часъ после подиже се и другиј
облакъ; затимъ допре до ушију наши страшанъ тресакъ
и громљавина развалине и одломци зидина одлетише у
облаке и на све стране; запалњије лагума на левой страни
и у средсреди било є такође означено једнимъ густимъ
облакомъ дима, кои є заклапио разоренъ. Сунчани зраци
сјали су умијато на те густе облаке дима, кои су лебди-
ли надъ својомъ жертвомъ. Кадъ є тихиј ветрићъ раз-
турјо димъ, онда се одъ гордогъ Николиногъ градића
није могло ништа друго видити до једна гомила развалина,
и да є страшило пристаништа сарапљено у његовимъ та-
ласима. Станъ бродница я самъ већъ у мојимъ прећаш-
њимъ писмама обширно разясніо. Оне су све разорене,
а земља око њији сва є прекоцана и испревртана ашови-
ма. Корито бродница, одломци раздробљени гранитски
стена, капије, гвоздене полуге и греде, све то лежи изпре-
метано и у найвећемъпереду, и показује намъ ликъ
найвеће пустоти и разореня. — В. І. Кодрингтонъ.

ПОЛИТИЧНИЙ ПРЕГЛЕДЪ.

У смотреню накнаде ратни трошкова, коју Енглеска
и Француска зактевају, пишу „Берлинеръ цайтунгу“ изъ
Берлина слѣдуюће: „Премда се мора узети, да су се за-
падне сile упустиле у источни ратъ безъ икаквогъ
точно опредѣњији намѣра и цѣљи, и премда оне съ почет-
ка нису ништа друго у виду имале, него да принуде Ру-
сіју, одустати одъ свогъ насртана на Турску, то се и
пакъ у теченију рата овогъ выше пута порађало питање
о томе, на кои бы се начинъ могле накнадити оне огромне
жерти, који є овай ратъ западне сile стао. Оне су найпре
обратиле погледъ свой на Русіју и на Турску, и то на
Русіју зато, што є она непріјатељ, и што бы она, ако
бы была надаћана, морала по досаданју обычају и прак-
тики платити ратне трошкове, а на Турску збогъ тога,
што су сајузници тобоже ће ради у ратъ и упустили се,
и што дакле по правилу она сила, којој се помоћи даје,
накнада све ратне трошкове оној држави, која јој пома-
же. Наскоро се увѣре западне сile, да Русіја на плаћа-
ње ратни трошкова никако пристати неће, а съ друге
стране, да Порта нема одкудъ да плати. Француска и
Енглеска дакле морале су смишљати другиј начинъ
и средство, и чини се као да су га и пронашаје. Недавно
трудјо самъ се (вели дописатељ овогъ чланка),
да протолкујемъ она саобщтења, која намъ доноси „Реви
Контанпоренъ“ о заузећу острова Мадагаскара одъ
стране Француске. Ясно є дакле, да ће и Енглеска, којој
є прешло у начело, да умножи и разпространи свое
колоније (населја), да гледа да се одъ буди кое стране наплати.
Садъ се већъ могу тежићи и намѣре Енглеске мало по
мало осетити, почемъ ће она, као што се у Лондону раз-
носи гласъ, наскоро оправити једно посланство у Брази-
лију, кое ће имати тай задатакъ, да правительство бра-

зилско предупреди, мешати се у унутрашња одношенија
лаплатеки држава. Изъ тогъ поступка већъ се даје при-
лично разпознати, на каквомъ начинъ Енглеска тежи, да
накнади градиће жерти овогъ рата. Француской и Енгле-
ской быће садъ доиста много лакше, да са изван-европ-
скимъ земљама насеља и притежања своя приумложе, бу-
дући садъ нема ни једне државе, која бы се томе озбиљ-
но противити могла, само ако се Француска и Енглеска
у својимъ међрама у умыслијами сложе. Прайска и Ау-
стріја нису морске сile, зато се оне неће ни противити
освојењу изван-европски земала. Русіја се мора топрвъ
одъ својї губитака опорављати и свою флоту наново
подићи, пре него што бы она томе на путъ стати могла.
Остаје дакле јоштъ само съверна Америка, која бы поку-
шати могла, да речено освајаћи предупреди. Но будући
и она сама свою флоту запустила и занемарила, зато бы
се она само у сајузу са каквомъ европскомъ морскомъ
силомъ повольномъ успѣху надати могла. Та бы морска
сила морала быти Русіја, кадъ бы она сирћи јоштъ то
была. Енглеска и Француска дакле имају садъ изванъ
Европе сасвимъ одрешене руке.

У Паризу 8. Фебруара. — Юче се баронъ Буркней
заједно са својомъ породицомъ вратио натрагъ изъ Блоа,
и сместio се у онай истиј квартиръ, кои є съ почетка
за аустријскогъ министра грофа Буола у зданju „Хо-
тель де ла Терасъ“ спремљенъ био. Грофъ Буоль оста-
ће пакъ у зданju „Хотель Бристоль“, где се съ найве-
ћомъ угодности и комодитетомъ сместio.

Догодъ се грофъ Буоль у Паризу бави, иви ће сва-
ке недеље по два пута једанъ царскї кабинетскї куриръ
изъ Беча у Паризъ и обратно. Данасъ предъ вече оти-
ћиће такавъ једанъ куриръ одавде у Бечъ.

Довече ће давати грофъ Валевски за честь грофа
Буола једну сајну дипломатску частъ, па коју су позваны
сви присутствуюћи пуномоћници стране држава, ов-
дашњији аустријскї посланикъ, даљи и она лица, која су
съ грофомъ Буоломъ у Паризу дошли, и недавно за са-
вјетника посланичкогъ постављенији баронъ Отенфелсъ,
једанъ даровитији младији дипломатъ, који у тилерјама у
великомъ уваженю стоји.

Једанъ по свой прилици изъ званичногъ извора цр-
пљији дописъ у „Журналу франкфуртскому“ одриче снаж-
но, да Прайска неће у никаквимъ колностима да подпише
програмъ мира безъ изреченихъ неки условија и одговора
на питање, у чему лежи управо основа изключавања
Прайске одъ конференције. — на слѣдуюћи начинъ:

Основъ тай лежи у томе, што западне сile закте-
вају одъ Прайске, осимъ подпијења оији познаты 5 точ-
кай јоштъ и то, да она съ њима предварително заключи
правији уговоръ сајузца противъ Русије, и да Прайска на
то зактеванје неће да пристане. Тыме бы Прайска не са-
мо за садъ, него и у будуће, и то нарочито за случај
ако бы се конференције разкинуле, дошли у истоветно
положењу съ Аустријомъ, то је у непріјатељској одно-
шенији према Русији. Немојте мыслити, да су то противу-
аустријске тежије или руске симпатије, које опредѣљавају
Прайску, да подъ никаквимъ околностима на ово закте-
ванје непристане, почемъ се и самъ грофъ Буоль томе
зактеванју найрѣшитељије противјо и искао, да се одъ
њега одступи. То є зактеванје положила Енглеска, а
Француска га є у пола увоила; Аустрија пакъ, Русија,

Турска и Сардинія заставале су да се одъ тога одступи. Све ово што овде саобщавамо, то је све изъ поуздане руке и чиста истина. Какова ће слѣдства имати дипломатски кораци, кој ће се о томъ предмету садъ у Паризу предузети, то ћемо за кратко време дознати.

ТЕЛЕРГАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Лондону 10. Фебруара. „Таймсъ“ явља, да ће предња часть источно-морске флоте, чимъ се буде крозъ Белъ проћи могло, одма одловити у Киль, где ће очекивати даљ заповѣсти, кое ће зависити одъ точкіј паризки конференција.

ОГЛАСИ.

Стецишта се отварају:

При Суду Окр. Шабачкогъ:

1. Надъ масомъ съумашедшегъ Евте Филиповића дућанџије изъ Шабца, до 5. Марта т. г.

2. надъ масомъ поч. Руже, назови жење Марка Гуе изъ Шабца, до 7. Марта т. г.

3. надъ масомъ поч. Стевана Рајијловића, бывш. ковача изъ Шабца, до 8. Марта т. г.

При Суду Окр. Београдскогъ:

1. надъ масомъ поч. Милана Ивановића изъ Шопића 28. Фебруара т. г.

2. надъ масомъ поч. Радована Стевановића, наслѣдника масе поч. Стевана Мильковића изъ Врелица, 1. Марта т. г.

При Суду Окр. Јагодинскогъ надъ масомъ поч. Николе Анастасијевића изъ Призрена; но у Јагодини занатомъ паццијскимъ бавившегъ се, 20. Фебруара.

При Суду Окр. Сmederevскогъ, надъ масомъ поч. Ђорђа Илјића — Топузлије —, быв. кафесије у Сmedереву, до 29. Фебруара.

При Суду Окр. Ваљевскогъ, надъ масомъ Крсмане, быв. жење Милоша Теодосића изъ Броказа, а тетке поч. Иване, кћери поч. Луке Павловића изъ Стублина, до 30. Марта.

При Суду Окр. Пожаревачкогъ, надъ масомъ Станка Радовановића дунђерина у селу Ливадици умршегъ, а родомъ изъ Бугарске, 3. Марта.

При Суду вар. Београда надъ масомъ поч. Лазара Јовановића изъ Босне, а бывш. слуге Јована Бачванина овд., до 2. Марта.

При Суду Окр. Рудничкогъ надъ масомъ поч. Антонија и Бое браће Пластанчића изъ Прислонине, до 5. Марта.

Продаваће се:

1. Ливада Стевана Рајића у Кукићима Окр. Чачанскогъ 23. 24. 25. Фебр.

2. Сво покретно имање поч. Радована Савића калайџ. у Ужицу, 23. Фебр.

3. Добра Николе Михайлова изъ Тријака Окр. Ваљев. среза Посава, 21. 22. и 23. Фебр.

4. Плаць Димитрија Ненадова изъ београдск. стосији у абаџијск. чаршији; 1. 2. и 3. марта.

5. Непокретна добра Вуице Милошевића изъ Почековине у Окр. Крушевач., и отца његовогъ Стевана, изъ истогъ места, 25. 26. и 27. Фебр.

Судъ Окр. Шабачкогъ огласио је за распликућу Стевана Илјића, меанију изъ Бадовината у срезу Мачванскомъ.

(2—6) Две моје магазе на Сави наођеће се продајемъ изъ слободне руке и то до Ђурђева дне т. год., ако је до реченогъ дана не продамъ, да ћу је одъ идућегъ Ђурђева дне подъ кирио. И у једномъ и другомъ случају ко има волю неко се самонъ споразуми.

Никола Токсић
Архиваръ и Регистраторъ Совѣта.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТЬ.

(2—3) Ревностнимъ настојавањемъ и примѣрнимъ трудолюбијемъ Началника среза Ключкогъ окр. Краинскогъ шт. капетана, г. Јована Милосављевића, кој је, чувствујући найоскудније станови бѣдни и кукавни оны фамилије Црногорски у Петровомъ Селу поменутогъ среза насељени, предходително само 300 ока ране на помоћи нынѣ

У Цариграду 2. Фебруара. Али-паша одпутовао је преко љутије у Париз. На последњимъ овдашњимъ конференцијама био је будући положај и устройство подувањски кнежества предметъ преговора. Князъ Калимахи поћи ће за найкраће време у Бечъ. — Француски посланикъ у Цариграду, Тувенелъ, кој је у последње доба нешто оболео био, већ је оздравио.

У Паризу 10. Фебруара. Грофъ Орловъ и Али-паша стigli су у Париз.

Течай новаца: Дукати, 4. фор. 49 кр. за банке Цванцигери: 4%.

ову поклонивши, живији примѣръ човеколюбја показао, — тронути њики одъ трговаца и житеља неготински, изволијли су и то име: Ђока Станојевић Бела 10., Јова Недеља. Гинић, 2. Стеван Јаковић 2., г. Лазар Јазаревић членъ окр. Суда 2., Петар Николић, винар. трг. 1. и г. Крста Марк. Петровић быв. економъ 1. давле свега 18 # цес. а Петко кафеџија, гавазъ 200 ока ране на утѣху и подпору поменутимъ фамилијама поклонити и новце хвалјеномъ г. Старешини издати.

Како дакле овомъ охотномъ поступку срезкогъ Началн. г. Милосављевића, тако и одличномъ и сваке похвале и подраженіја достойномъ примѣру овога дародателя, указуюћи публикумъ овимъ, поплу своју благодарност, хвали вишњегъ Творца, кој је роду нашемъ овакове човеколюбце даровао, којима подобни још у роду и отечеству нашемъ имаде.

23. Јануара 1856. у Неготину

присутствователь
Србинъ.

У кући подписаногъ у абаџијской чаршији дају се подъ кирио четири лепи дућана и четири магазе подъ умреној цену.

Надзорат. Иправ. Топчид. добара штаб. Капетанъ

Васа Илић.

(1—3) Кућа покойногъ г. Фукса бывшегъ Началника рударскогъ, до Началничества према Театру, продаје се изъ слободне руке, која дакле и сту жељи или купити или одъ Ђурђева дне подъ кирио узери нека се изволни пријавити кодъ г. инцинира Цермана.